

Īpaši aizsargājamais kultūras piemineklis -
Turaidas muzejrezervāts

Īpaši aizsargājamā kultūras pieminekļa-Turaidas muzejrezervāta
eseju konkursa
“DAINU KALNS. VAI LATVIJAS KULTŪRAS KANONA VĒRTĪBA?”

NOLIKUMS

1. Vispārējs apraksts

Stāstu par Latvijas un Turaidas vēsturi bagātāku dara gadsimtu gaitā pārmantotā tautas mutvārdu daiļrade, kas izgaismo tautas raksturu un poētiski rāda tās attieksmi pret notikumiem. Turaidā par uzkrāto nemateriālās kultūras mantojumu un tautas tradicionālajā dzīvesziņā balstīto vērtību sistēmu vēsta Dainu kalns, kas kopā ar Dziesmu dārzu veido Tautasdziesmu parku, kurā patlaban izvietotas 26 tēlnieka Induļa Rankas veidotās skulptūras. Tā ir vieta, kur ikviens aicināts izzināt latviešu tautas vitalitātes noslēpumu, iepazīt tautasdziesmu daudznozīmību un gudrību, sajust dabu un smelties enerģiju.

Dainu kalns tika atklāts 1985. gada 7. jūlijā – folklorista Krišjāņa Barona, kas pazīstams arī kā Dainu tēvs, 150. jubilejas gadā, – 2025. gadā aprit 40 gadi kopš tā atklāšanas. Atmosfēras un Dziesmotās revolūcijas laikā Dainu kalns pulcēja cilvēku tūkstošus, stiprinot nacionālās identitātes pamatu Latvijas valsts atjaunošanai. 1996. gadā Dainu kalns iekļauts Pasaulē skulptūru dārzu un parku sarakstā Vašingtonā. Mākslas zinātniece Ruta Čaupova: “Jau no paša sākuma šī ir bijusi visas tautas lolota vieta. Dainu kalns ir bijis un joprojām ir vislielākais Atmosfēras laika kultūras radījums, es teiktu – kopīgais visas tautas kultūras simbols un kultūras veidojums.” (“Tautasdziesmu parka skulptūras Turaidā” – Turaidas muzejrezervāta zinātniskais arhīvs, 2015. gads.)

Latvijas kultūras kanons ir izcilāko un ievērojamāko mākslas darbu un kultūras vērtību kopums. Kultūras kanonā iekļautas Latvijas kultūru raksturojošās vērtības dažādās jomās, ar kurām lepojamies un kurām vajadzētu veidot ikviena Latvijas iedzīvotāja kultūras pieredzes pamatu un piederības izjūtu Latvijai. Dainu kalns līdz šim nav iekļauts Latvijas kultūras kanona vērtībās.

Atzīmējot Dainu kalna 40. gadadienu, Turaidas muzejrezervāts (turpmāk – TMR) organizēs dažādus kultūrizglītojošus pasākumus, viens no tiem – eseju konkurss, kurā Turaidas muzejrezervāts aicina skolēnus reflektēt par tēmu: vai Dainu kalns ir Latvijas kultūras kanona vērtība?

Konkursa mērķis ir aicināt skolēnus domāt, izzināt un paust viedokli par tēmu “Latvijas kultūras kanona vērtības.”

Uzdevumi:

- 1) iepazīties ar Latvijas kultūras kanona vērtībām; izvērtēt to, vai Latvijas kultūras kanons papildināms ar jaunām sadaļām;
- 2) iepazīties ar informāciju par Dainu kalnu, tā tapšanas un attīstības vēsturi; tēlnieku Induli Ranku; Atmodas laiku; par dažādajiem Dainu kalnā organizētajiem pasākumiem;
- 3) veicināt pētniecības darbu;
- 4) veicināt diskusijas un paust personisku viedokli;
- 5) attīstīt jaunrades prasmes;
- 6) sekmēt skolēnu izpratni par kultūras vērtībām;
- 7) aicināt iepazīties ar TMR krājuma vērtībām.

2. Konkursa organizators

Konkursu organizē TMR.

3. Konkursa dalībnieki

Izglītības iestāžu 7.-12. klašu skolēni. Darbi tiek vērtēti divās grupās:

- 1) 7.-9. klase;
- 2) 10.- 12. klase.

Katrs dalībnieks var iesniegt vienu eseju.

4. Konkursa norises laiks

Eseju konkursa norises laiks ir no 2024. gada oktobra līdz 2025. gada 24. martam.

5. Konkursa uzdevuma izpildes nosacījumi

- 1) Esejā jāiekļauj pārdomas par Latvijas kultūras kanonā iekļautajām 8 vērtībām un to, vai tas būtu papildināms ar jaunu vērtību, kurā iekļaujas arī Dainu kalns;
- 2) eseja jāiesniedz latviešu valodā;
- 3) iesniedzamā darba apjoms: līdz 2000 rakstu zīmēm (ar atstarpēm);
- 4) teksts jānoformē burtveidolā Times New Roman 12. burtu izmērā ar 1,5 atstarpēm starp rindām;
- 5) pirms teksta jānorāda esejas virsraksts, autora vārds, uzvārds, izglītības iestāde, klase, tālruna numurs un e-pasta adrese;
- 6) faila nosaukumā jānorāda autora uzvārds bez mīkstinājuma zīmēm un esejas virsraksts, piemēram, Berzins_Briviba. Jāpievieno pielikums par datu aizsardzību. Fails jā saglabā PDF formātā;
- 7) eseju līdz 2025. gada 24. martam plkst. 23.59 iesniedz elektroniski, sūtot uz e-pasta adresi: sandra.kirule@turaida-muzejs.lv, e-pasta tēmā (subject) norādot Eseju

konkurss. Darbs tiek uzskatīts par iesniegtu tikai pēc apstiprinājuma e-pasta saņemšanas. Ja apstiprinājums netiek saņemts vienas darba dienas laikā pēc darba nosūtīšanas, lūgums sazināties ar konkursa koordinatori;

8) kopā ar darbu iesniedz parakstītu Konkursa dalībnieka pieteikumu (nolikuma 1.pielikums).

6. Vērtēšanas kritēriji

Konkursam iesniegto darbus vērtēs TMR izveidota vērtēšanas komisija saskaņā ar šādiem kritērijiem:

- 1) esejas atbilstība konkursa mērķim un uzdevumiem;
- 2) atbilstība izpildes nosacījumiem – nolikuma 5. punkts;
- 3) valodas stils, satura oriģinalitāte un emocionālais vēstījums.

TMR komisija vērtēšanai var uzaicināt ekspertus.

7. Balvas un apbalvošanas kārtība

- 1) Visi konkursa dalībnieki saņems TMR piemiņas diplomu, – apbalvošana notiks Dainu kalnam veltītā pasākumā 2025. gada 7. jūlijā;
- 2) labāko darbu autori saņems pārsteiguma balvas un TMR ceļvedi.

8. Autortiesības

- 1) Konkursā iesniegtie darbi ir darba autora paša radīts autordarbs. Gadījumā, ja konkursam kā savs tiks iesniegts citas personas darbs, konkursa rīkotājs patur tiesības šādā gadījumā vērsties iestādēs norādot uz autortiesību pārkāpumu. Katra iesniegtā darba autors ir atbildīgs par iesūtītā darba autortiesībām;
- 2) Darbu iesūtīšana Konkursam tiek uzskatīta par autora piekrišanu visiem šajā nolikumā minētajiem punktiem, kā arī piekrišana tam, ka TMR ir tiesīgs brīvi rīkoties ar darbu, tas ir, publicēt to savos komunikācijas un sociālo saziņas kontu kanālos, drukātos izdevumos un informatīvajos materiālos. Iesniedzot darbu, tā autors un autora likumiskie pārstāvji zaudē tiesības jebkādā veidā izvirzīt materiāla rakstura prasības pret TMR;
- 3) TMR, izmantojot autora darbu savā komunikācijā, norāda autora vārdu un uzvārdu. Ja autors vai izglītojamā likumiskais pārstāvis iebilst vārda un uzvārda norādīšanai, tad tas jānorāda iesniedzot darbu, vienlaicīgi norādot pseidonīmu.

9. Datu aizsardzība

- 1) Dalībnieks – fiziska persona, kura piedalās konkursā. Pilngadīga fiziska persona ir devusi rakstisku piekrišanu par to, ka var tikt apstrādāti personas dati. Par nepilngadīgu

Īpaši aizsargājamo kultūras piemineklis -
Turaidas muzejrezervāts

personu rakstisku piekrišanu sniedz vecāks vai aizbildnis (1. pielikums). Par pasākuma dalībnieku nevar kļūt, ja nav rakstiskas piekrišanas;

2) TMR nodrošina Konkursa dalībnieku fizisko datu aizsardzību atbilstoši fizisko personu datu aizsardzības regulējošo normatīvo aktu prasībām. TMR ir uzskatāms par datu pārzini Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas;

3) Dalībnieks ir informēts un, iesniedzot darbu, piekrīt, ka viņa iesniegtā eseja, pamatojoties uz TMR nolikumu par konkursu, var tikt izmantota ar nolūku atspoguļot jauniešu domas un sajūtas par tēmu DAINU KALNS. VAI LATVIJAS KULTŪRAS KANONA VĒRTĪBA?, darot to sabiedrības interesēs;

4) iegūto Konkursa dalībnieku datu apstrādes mērķis ir nodrošināt dalību Konkursā un risināt ar Konkursu saistītos organizatoriskos jautājumus;

5) vārds un uzvārds ir nepieciešams, lai identificētu konkrētu personu kā darba autoru; tālruņa numurs un e-pasta adrese ir nepieciešama, lai vajadzības gadījumā sazinātos ar Konkursa dalībnieku;

6) darbi netiks izsniegti atpakaļ to iesniedzējiem. Iesūtītie darbi un norādītie personu identificējošie dati tiks uzglabāti TMR. Darbi un autoru personu dati būs pieejami TMR atbildīgajiem darbiniekiem un darbu vērtēšanas komisijai. Iesūtītie personu dati netiks nodoti trešajām personām bez saskaņošanas ar autoru;

7) darbu iesniedzējs ir atbildīgs par iesniegtās informācijas patiesumu.

Atbildīgā persona: Sandra Ķirule, Turaidas muzejrezervāta Izglītojošā darba un komunikācijas nodaļas sadarbības projektu vadītāja, t. 26496642; e-pasts: sandra.kirule@turaida-muzejs.lv

Pielikums

**Konkursa dalībnieka pieteikums dalībai
ESEJU KONKURSĀ “DAINU KALNS. VAI LATVIJAS KULTŪRAS KANONA
VĒRTĪBA?”**

1. Pilngadīga (aizpilda, ja autors ir pilngadīgs) konkursa dalībnieka

E-pasta adrese:

Tālrunis:

Ar šo apliecinu, ka: _____
(dalībnieka vārds, uzvārds) piekrītu eseju konkursa “Dainu kalns. Vai Latvijas kultūras kanona vērtība?” nolikuma noteikumiem. Konkursa noteikumi ir skaidri un saprotami.

Konkursa dalībnieka paraksts:

2. Ja eseju konkursa “Dainu kalns. Vai Latvijas kultūras kanona vērtība?” nolikuma dalībnieks ir nepilngadīga persona, tad nepilngadīgā konkursa dalībnieka pilnvarotā persona aizpilda šo sadaļu.

Nepilngadīgā konkursa dalībnieka vārds, uzvārds:

Nepilngadīgā konkursa dalībnieka vecāka vai aizbildņa vārds, uzvārds:

Nepilngadīgā konkursa dalībnieka vecāka vai aizbildņa e-pasta adrese:

Nepilngadīgā konkursa dalībnieka vecāka vai aizbildņa tālruņa numurs:

Es, _____ (vecāka vai aizbildņa vārds, uzvārds), esmu informēts/-a par konkursu un piekrītu, ka mans (atbilstošo pasvītrot) dēls, meita, aizgādībā esoša persona

_____ (dalībnieka vārds, uzvārds) piedalās konkursā “Dainu kalns. Vai Latvijas kultūras kanona vērtība?” nolikuma

Ar šo apliecinu, ka piekrītu nolikuma noteikumiem. Konkursa noteikumi ir skaidri un saprotami.

Nepilngadīgā konkursa dalībnieka vecāka vai aizbildņa paraksts: _____.

_____, 202_. gada _____